

מסורת הש"ס

(א) [לעיל פה, כב: זא. גיטין פ: סוטה יח:ז], (ב) [לעיל יג: וס"ג], (ג) [מגילה ט: טו: וס"ג], (ד) לעיל נד: [ועמ"ש מו"ס' לעיל נד: ד"ה אמרו לו], (ה) [לעיל פה, נדה מה, א] [ל"ל רב וי"א שם],

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ר' מאיר וכו' בן ט' פוסל ע"י אחין בדבר אחר:

מוסף רש"י

שומרת יבם שיונתה. כשהיא שומרת יבם, אסורה ליבמה. כשה שומרת תחת בעלה שאסורה לבעלה (סוטה יח: וכו"י לעיל פא.), ולא תפסי בה קדושין. ימנה שלא חלה אם נתקדשה לשוק אין קדושין תופסין בה, אע"ג דחיבי לאין בעמלא תפסי בהו קדושין (דע"ל יג:). אמרו לו מתה אשתך כו'. כגון דינה בת לאה מענקב ויוכבד בת לאה מתחרין ושרה בת תרחין מקטורה ורבקה בת קטורה מתחולל ומלכה בת בחאל מתנה, ורחובן גאף את אה אמרו והלן למדינת הים, אמרו לו מתה אשתך וגאף את רבקה שהיא אחותה מאביה, חזרו ואמרו לו מתה רבקה וגאף את שרה אחותה מאמה, אמרו לו מתה שרה וגאף את יוכבד אחותה מאביה, אמרו לו מתה יוכבד וגאף את דינה אחותה מאמה, חזרו ואמרו לו כולן קיימות, מותר בראשונה. נתמלכה אשה, ובשלישית. שרה, לפי שדבקה לא היו קדושים קדושין וביאהה כגונם הוא ומותר שברה אחות, דתנן [לקמן יז.]. נוסאין על האנוסה, ובחמישית. דינה ואע"פ שהיא אחות יוכבד הרביעית, לפי שביאת יוכבד פיתוי היא ואינה קדושים, מפני שהשלישית היו קדושים קדושין, ופוטרות צרותיהן. אם מת וחללו האחין לאחת מהן פטירות לרומיהן, ואסור בשניה. מפני הראשונה וברביעית. מפני השלישית (לעיל נד:). על ידו. על כחו (נדח ב.). ביאת בן תשע. ניצמחו (נדח מה.).

הכי גרסינן אי נמי ליסא לדרב הונא כלל וזדרב המנונא קמיפלגי: והא אפליגו בה חדא וימנא. זהאי פירקא גופיה (לעיל דף כב:). דאמר שמואל בעניותינו לריכה גט: **במתני'** אמרו לו מסה אשתך וגאף אחוסה מאביה. שלא מאמה: וחזרו ואמרו לו מסה. השנייה וגאף אחותה של שנייה מאמה ולא מאביה ונמנמאת שליטת רחוקה מן הראשונה ולא קרובתה היא: חזרו ואמרו לו מסה. וגאף אחותה של שלישית זו מאביה ולא מאמה נמנמאת רביעית רחוקה מן השנייה וכ"ש מן הראשונה: **חזרו ואמרו לו מסה.** וגאף אחותה מאמה ורחוקה מן השלישית ואח"כ אמרו לו כולן קיימות: **מוסר בראשונה ובשלישית ובחמישים.**

שאין קרובות זו לזו ואף על גב

שהשלישית אחות השנייה היא שריא

דקדושי שנייה לא תפסי דאחות אשה

היא והיא לא כחלוסה ומפומה

ותניא (לקמן דף יז.). אנס אשה מותר

לישא בתה דלא אסרה תורה אלא

אחות אשה והיכא דלא תפוס קדושין

לאו אשה היא וכן חמישית אף על פי

שהיא אחות הרביעית מותרת

הואיל ותפסי קדושי השנייה נמנמאת

ביאת רביעית שהיא אחות שלישית

ביאת זנות ולא אסרה חמישית עליו:

ופטורים לרומיהן. אם מת ובה יבם

וייבם את אחת מהן נפטרה לרמה:

ואסור בשניה וברביעית. בשניה

משום ראשונה וברביעית משום

שלישית: **לאחר מיתם הראשונה.**

שאמת היו הדברים של ראשונה

ושאר הדברים שקר היו: **ואסור בשלישים.**

מפני רביעית: **הוא פוסל תחלה.**

כשבעל תחלה אצל לא בסוף כדמפרש

בגמרא: **פוסלין על ידו.** דביאמו לא

קנייה לגמרי אלא כמאמר בעלמא

והא קי"ל (לעיל דף ג.) דיש מאמר

וגט וביאה וחליה אחר מאמר:

גמ' לבסוף לא פסיל. אם עשה

בה גדול מאמר קודם ביאת בן תשע

לא פסיל לה ביאת בן תשע אצל

מאמר: **והפני רב וזייד כו'.** ומשני

ביאת בן תשע פסלה אפי' בסוף אצל

מאמרו של בן תשע אם הוא תחלה

פסיל לבסוף לא פסיל: **והא קסני**

הוא פוסל תחלה. ומפרש ביאה לאלתר

אלמא אביאה קאי: **חסורי מחסרה**

כו'. אצל ביאה אפי' בסוף כיצד בן

ט' שנים שזא על יצמתו פסל ע"י

אחין שעשו בה מאמר תחלה דהא

כיצד אבסוף קאי: יש לו גט. לפוסלה

ע"י אחין דקיימא עליהו כזיון שלא

בנה שוב לא יבנה: **עשו חליה בן**

טו'. לדחות כגט בגדול שפוסל ע"י

אחין וזריכה חליה בן חליה בן ט'

אינה לפטור אלא לפסול: **איס ליה.**

גט: **וווטר.** מגט דגדול אצל חלימתו

הוא כגט דגדול ומשום הכי לא תני

כגיטו. והשמיא קמפרש ואילן מאי

בצירומיה דגטו מגט דגדול לר"ג כו':

מתני'

האשה רבה פרק עשירי יבמות

ודלמא איינו פוסל. ואם תאמר ומאי דוחקיה לומר בן נימא

דזדרב המנונא פליגי ואכולה מילתא דר' יוסי ויש

לומר דלא מסתבר ליה למימר דפליגי דזרב המנונא משום דאמר

בסוטה בסוף היה מציא (דף יח: ושם) דלית הלכה כוותיה ולא ניחא

ליה נמי לומר דפליגי בצאין קידושין

ודלמא איינו פוסל אי נמי ממאי דאיתא

לדרב הונא דלמא ליתא דרב הונא כלל

ובדרב המנונא קמיפלגי דאמר רב המנונא

⁽⁶⁾שומרת יבם שיונתה אסורה ליבמה דרב אמר

הרי היא כאשת איש ומיפסלא בזנות ושמואל

אמר אינה כאשת איש *ולא מיפסלא בזנות

וא"נ בקדושין תופסין ביבמה קמיפלגי דרב

אמר הרי היא כאשת איש ⁽⁷⁾ולא תפסי בה

קדושין ושמואל אמר אינה כאשת איש

ותפסי בה קדושין והא אפליגו בה חדא

זימנא ⁽⁸⁾חדא מכלל דחברתה איתמר:

מתני' ⁽⁷⁾אמרו לו מתה אשתך וגשא

אחותה מאביה מתה וגשא אחותה מאמה

מתה וגשא אחותה מאביה מתה וגשא

אחותה מאמה ונמצאו כולן קיימות מותר

בראשונה ובשלישית ובחמישית ופוטרות

צרותיהן ואסור בשניה וברביעית ואין ביאת

אחת מהן פוטרת צרתה ואם בא על השניה

לאחר מיתת הראשונה מותר בשניה וברביעית

ופטרות צרותיהן ואסור בשלישית ובחמישית

ואין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה: בן יתשע

שנים ויום אחד הוא פוסל ע"י אחין והאחין

פוסלין על ידו אלא הוא פוסל תחלה והאחין

פוסלין תחלה וסוף כיצד בן תשע שנים ויום

אחד שבא על יבמתו פסל ע"י אחין באו עליה

אחין ועשו בה מאמר נתנו גט או חלצו

פוסלין על ידו: **גמ'** אטו כולחו לאו לאחר

מיתת ראשונה נינהו אמר רב ששת לאחר

בן תשע שנים ויום אחד תחלה פסיל בסוף

לא פסיל והתני רב זביד ב"ר אושעיא

העושה מאמר ביבמתו ואח"כ בא אחיו

שהוא בן ט' שנים ויום אחד עליה פסלה

אמרי יביאה פסיל אפילו בסוף מאמר תחלה

צו.

ודלמא איינו פוסל. ואם תאמר ומאי דוחקיה לומר בן נימא

דזדרב המנונא פליגי ואכולה מילתא דר' יוסי ויש

לומר דלא מסתבר ליה למימר דפליגי דזרב המנונא משום דאמר

בסוטה בסוף היה מציא (דף יח: ושם) דלית הלכה כוותיה ולא ניחא

ליה נמי לומר דפליגי בצאין קידושין

תופסין ביבמה משום דאיפליגו בה

חדא זימנא: **ובן** אמר רב תחליפא

בר אבימי יש לו מאמר. אר"י

דמ"ד יש לו מאמר אצל גט לא

דמאמר עדיף שהוא במקום ביאה

אצל גט הוי במקום חליה וביאה

עדיפא מחליה דהא ביאה אמרינן

דפסיקא ליה צין בתחלה צין בסוף

אצל חליה לא ושמואל דאמר גט

יש לו כ"ש מאמר דיש לו:

רבי מאיר אומר עשו חליצת בן

ט' בו'. אר"י דלר"מ יש לו

חליה וכ"ש ביאה אצל לרצנן דוקא

ביאה יש לו אצל חליה אין לו

ומתנימין וברייתא דלעיל דקמני בן

ט' פוסל ע"י אחין (א) דרך אחד

ע"כ רצנן היא דלרבי מאיר פסיקא

ליה חליה כמו ביאה דאמר חליה

בן ט' כגט בגדול וגט של גדול פוסל

אפי' לבסוף והא דפליגי שמואל ורבי

אלעזר גריש כל הגט (גיטין דף נד:)

לשמואל חליה קטן פסולה ופוסלת

ולרבי אלעזר אינה פוסלת ליכא

למימר דאלינא דרצנן פליגי וסבר

שמואל דלרצנן פוסלת בתחלה ורבי

אלעזר סבר דלפי' בתחלה לא פסלה

דע"כ מודה שמואל דלרצנן אין לו

חליה כלל דצפרק מנזת חליה (לקמן

קה:.) אמתניתין דהחולאת מן הקטן

חלימתה פסולה אמר ⁽¹⁾שמואל זו דברי

רבי מאיר אצל חכמים אומרים אין

חליה קטן כלום ואלינא דר"מ נמי

ליכא למימר דפליגי דהא כהדיא

קאמר הכא עשו חליה בן ט' כגט

בגדול אלא צממני' דפי' מלות חליה

(ג"ז שם) פליגי דשמואל מוקי לה כר'

מאיר ורבי אלעזר מוקי לה כרצנן:

נשא

פסיל בסוף לא פסיל וביאה אפילו בסוף פסיל

תחלה והן תחלה וסוף כיצד בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו וכו' חסורי מחסרה והכי קתני בן תשע שנים ויום אחד הוא פוסל תחלה והן פוסלין תחלה וסוף בד"א במאמר אבל ביאה פוסלת אפי' בסוף כיצד בן ט' שנים ויום אחד הבא על יבמתו פסל ע"י אחין ומי אית ליה מאמר כלל ע"י אחין והתניא בן ט' שנים ויום אחד יהוא פוסל בדבר אחד והאחין פוסלין על ידו בארבעה דברים הוא פוסל ע"י אחין בביאה יהואחין פוסלין על ידו בביאה במאמר בגט בחליצה וביאה דפסלה בין בתחלה בין בסוף פסיקא ליה מאמר דבתחילה פסיל בסוף לא פסיל לא פסיקא ליה איתמר נמי אמר רב יהודה אמר שמואל יש לו גט וכן אמר רב תחליפא בר אבימי יש לו מאמר תניא נמי הכי יש לו גט ויש לו מאמר דברי ר"מ וסבר ר"מ יש לו גט והתניא ⁽²⁾יעשו ביאת בן תשע כמאמר בגדול ר"מ אומר עשו חליצת בן תשע כגט בגדול ואם איתא ליתני כגיטו אמר רב הונא בריה דרב יהושע אית ליה וזוטר לר"ג דאמר אין גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול וקמן אחר קמן אחר קמן מהני לרצנן דאמרי יש גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול או בקמן אחר קמן אבל קמן אחר גדול לא מהני:

פסיל בסוף לא פסיל וביאה אפילו בסוף פסיל

תחלה והן תחלה וסוף כיצד בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו וכו' חסורי מחסרה והכי קתני בן תשע שנים ויום אחד הוא פוסל תחלה והן פוסלין תחלה וסוף בד"א במאמר אבל ביאה פוסלת אפי' בסוף כיצד בן ט' שנים ויום אחד הבא על יבמתו פסל ע"י אחין ומי אית ליה מאמר כלל ע"י אחין והתניא בן ט' שנים ויום אחד יהוא פוסל בדבר אחד והאחין פוסלין על ידו בארבעה דברים הוא פוסל ע"י אחין בביאה יהואחין פוסלין על ידו בביאה במאמר בגט בחליצה וביאה דפסלה בין בתחלה בין בסוף פסיקא ליה מאמר דבתחילה פסיל בסוף לא פסיל לא פסיקא ליה איתמר נמי אמר רב יהודה אמר שמואל יש לו גט וכן אמר רב תחליפא בר אבימי יש לו מאמר תניא נמי הכי יש לו גט ויש לו מאמר דברי ר"מ וסבר ר"מ יש לו גט והתניא ⁽²⁾יעשו ביאת בן תשע כמאמר בגדול ר"מ אומר עשו חליצת בן תשע כגט בגדול ואם איתא ליתני כגיטו אמר רב הונא בריה דרב יהושע אית ליה וזוטר לר"ג דאמר אין גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול וקמן אחר קמן אחר קמן מהני לרצנן דאמרי יש גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול או בקמן אחר קמן אבל קמן אחר גדול לא מהני:

פסיל בסוף לא פסיל וביאה אפילו בסוף פסיל

תחלה והן תחלה וסוף כיצד בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו וכו' חסורי מחסרה והכי קתני בן תשע שנים ויום אחד הוא פוסל תחלה והן פוסלין תחלה וסוף בד"א במאמר אבל ביאה פוסלת אפי' בסוף כיצד בן ט' שנים ויום אחד הבא על יבמתו פסל ע"י אחין ומי אית ליה מאמר כלל ע"י אחין והתניא בן ט' שנים ויום אחד יהוא פוסל בדבר אחד והאחין פוסלין על ידו בארבעה דברים הוא פוסל ע"י אחין בביאה יהואחין פוסלין על ידו בביאה במאמר בגט בחליצה וביאה דפסלה בין בתחלה בין בסוף פסיקא ליה מאמר דבתחילה פסיל בסוף לא פסיל לא פסיקא ליה איתמר נמי אמר רב יהודה אמר שמואל יש לו גט וכן אמר רב תחליפא בר אבימי יש לו מאמר תניא נמי הכי יש לו גט ויש לו מאמר דברי ר"מ וסבר ר"מ יש לו גט והתניא ⁽²⁾יעשו ביאת בן תשע כמאמר בגדול ר"מ אומר עשו חליצת בן תשע כגט בגדול ואם איתא ליתני כגיטו אמר רב הונא בריה דרב יהושע אית ליה וזוטר לר"ג דאמר אין גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול וקמן אחר קמן אחר קמן מהני לרצנן דאמרי יש גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול או בקמן אחר קמן אבל קמן אחר גדול לא מהני:

פסיל בסוף לא פסיל וביאה אפילו בסוף פסיל

תחלה והן תחלה וסוף כיצד בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו וכו' חסורי מחסרה והכי קתני בן תשע שנים ויום אחד הוא פוסל תחלה והן פוסלין תחלה וסוף בד"א במאמר אבל ביאה פוסלת אפי' בסוף כיצד בן ט' שנים ויום אחד הבא על יבמתו פסל ע"י אחין ומי אית ליה מאמר כלל ע"י אחין והתניא בן ט' שנים ויום אחד יהוא פוסל בדבר אחד והאחין פוסלין על ידו בארבעה דברים הוא פוסל ע"י אחין בביאה יהואחין פוסלין על ידו בביאה במאמר בגט בחליצה וביאה דפסלה בין בתחלה בין בסוף פסיקא ליה מאמר דבתחילה פסיל בסוף לא פסיל לא פסיקא ליה איתמר נמי אמר רב יהודה אמר שמואל יש לו גט וכן אמר רב תחליפא בר אבימי יש לו מאמר תניא נמי הכי יש לו גט ויש לו מאמר דברי ר"מ וסבר ר"מ יש לו גט והתניא ⁽²⁾יעשו ביאת בן תשע כמאמר בגדול ר"מ אומר עשו חליצת בן תשע כגט בגדול ואם איתא ליתני כגיטו אמר רב הונא בריה דרב יהושע אית ליה וזוטר לר"ג דאמר אין גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול וקמן אחר קמן אחר קמן מהני לרצנן דאמרי יש גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול או בקמן אחר קמן אבל קמן אחר גדול לא מהני:

פסיל בסוף לא פסיל וביאה אפילו בסוף פסיל

תחלה והן תחלה וסוף כיצד בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו וכו' חסורי מחסרה והכי קתני בן תשע שנים ויום אחד הוא פוסל תחלה והן פוסלין תחלה וסוף בד"א במאמר אבל ביאה פוסלת אפי' בסוף כיצד בן ט' שנים ויום אחד הבא על יבמתו פסל ע"י אחין ומי אית ליה מאמר כלל ע"י אחין והתניא בן ט' שנים ויום אחד יהוא פוסל בדבר אחד והאחין פוסלין על ידו בארבעה דברים הוא פוסל ע"י אחין בביאה יהואחין פוסלין על ידו בביאה במאמר בגט בחליצה וביאה דפסלה בין בתחלה בין בסוף פסיקא ליה מאמר דבתחילה פסיל בסוף לא פסיל לא פסיקא ליה איתמר נמי אמר רב יהודה אמר שמואל יש לו גט וכן אמר רב תחליפא בר אבימי יש לו מאמר תניא נמי הכי יש לו גט ויש לו מאמר דברי ר"מ וסבר ר"מ יש לו גט והתניא ⁽²⁾יעשו ביאת בן תשע כמאמר בגדול ר"מ אומר עשו חליצת בן תשע כגט בגדול ואם איתא ליתני כגיטו אמר רב הונא בריה דרב יהושע אית ליה וזוטר לר"ג דאמר אין גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול וקמן אחר קמן אחר קמן מהני לרצנן דאמרי יש גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול או בקמן אחר קמן אבל קמן אחר גדול לא מהני:

פסיל בסוף לא פסיל וביאה אפילו בסוף פסיל

תחלה והן תחלה וסוף כיצד בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו וכו' חסורי מחסרה והכי קתני בן תשע שנים ויום אחד הוא פוסל תחלה והן פוסלין תחלה וסוף בד"א במאמר אבל ביאה פוסלת אפי' בסוף כיצד בן ט' שנים ויום אחד הבא על יבמתו פסל ע"י אחין ומי אית ליה מאמר כלל ע"י אחין והתניא בן ט' שנים ויום אחד יהוא פוסל בדבר אחד והאחין פוסלין על ידו בארבעה דברים הוא פוסל ע"י אחין בביאה יהואחין פוסלין על ידו בביאה במאמר בגט בחליצה וביאה דפסלה בין בתחלה בין בסוף פסיקא ליה מאמר דבתחילה פסיל בסוף לא פסיל לא פסיקא ליה איתמר נמי אמר רב יהודה אמר שמואל יש לו גט וכן אמר רב תחליפא בר אבימי יש לו מאמר תניא נמי הכי יש לו גט ויש לו מאמר דברי ר"מ וסבר ר"מ יש לו גט והתניא ⁽²⁾יעשו ביאת בן תשע כמאמר בגדול ר"מ אומר עשו חליצת בן תשע כגט בגדול ואם איתא ליתני כגיטו אמר רב הונא בריה דרב יהושע אית ליה וזוטר לר"ג דאמר אין גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול וקמן אחר קמן אחר קמן מהני לרצנן דאמרי יש גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול או בקמן אחר קמן אבל קמן אחר גדול לא מהני:

פסיל בסוף לא פסיל וביאה אפילו בסוף פסיל

תחלה והן תחלה וסוף כיצד בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו וכו' חסורי מחסרה והכי קתני בן תשע שנים ויום אחד הוא פוסל תחלה והן פוסלין תחלה וסוף בד"א במאמר אבל ביאה פוסלת אפי' בסוף כיצד בן ט' שנים ויום אחד הבא על יבמתו פסל ע"י אחין ומי אית ליה מאמר כלל ע"י אחין והתניא בן ט' שנים ויום אחד יהוא פוסל בדבר אחד והאחין פוסלין על ידו בארבעה דברים הוא פוסל ע"י אחין בביאה יהואחין פוסלין על ידו בביאה במאמר בגט בחליצה וביאה דפסלה בין בתחלה בין בסוף פסיקא ליה מאמר דבתחילה פסיל בסוף לא פסיל לא פסיקא ליה איתמר נמי אמר רב יהודה אמר שמואל יש לו גט וכן אמר רב תחליפא בר אבימי יש לו מאמר תניא נמי הכי יש לו גט ויש לו מאמר דברי ר"מ וסבר ר"מ יש לו גט והתניא ⁽²⁾יעשו ביאת בן תשע כמאמר בגדול ר"מ אומר עשו חליצת בן תשע כגט בגדול ואם איתא ליתני כגיטו אמר רב הונא בריה דרב יהושע אית ליה וזוטר לר"ג דאמר אין גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול וקמן אחר קמן אחר קמן מהני לרצנן דאמרי יש גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול או בקמן אחר קמן אבל קמן אחר גדול לא מהני:

פסיל בסוף לא פסיל וביאה אפילו בסוף פסיל